

Suvestinė redakcija nuo 2023-07-28

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2000, Nr. [12-317](#), i. k. 1002250ISAK00000058

Nauja redakcija nuo 2023-07-28:

Nr. [V-859](#), 2023-07-27, paskelbta TAR 2023-07-27, i. k. 2023-15274

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL LIETUVOS MEDICINOS NORMOS MN 79:2023 „GYDYTOJAS
NEUROCHIRURGAS“ PATVIRTINIMO**

2000 m. vasario 1 d. Nr. 58
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos medicinos praktikos įstatymo 4 straipsnio 4 dalimi:

1. T v i r t i n u Lietuvos medicinos normą MN 79:2023 „Gydytojas neurochirurgas“ (pridedama).
2. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal veiklos sritį.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

RAIMUNDAS ALEKNA

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos sveikatos
apsaugos ministro 2000 m. vasario 1 d.
įsakymu Nr. 58
(Lietuvos Respublikos sveikatos
apsaugos ministro 2023 m. liepos 27 d.
įsakymo Nr. V-859 redakcija)

LIETUVOS MEDICINOS NORMA MN 79:2023 GYDYTOJAS NEUROCHIRURGAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos medicinos norma MN 79:2023 „Gydytojas neurochirurgas“ (toliau – Lietuvos medicinos norma) nustato gydytojo neurochirurgo veiklos sritis, teises, pareigas ir kompetenciją.
2. Lietuvos medicinos norma privaloma visiems gydytojams neurochirurgams, dirbantiems Lietuvos Respublikoje, jų darbdaviams, taip pat institucijoms, rengiančioms šiuos specialistus, tobulinančioms jų kvalifikaciją bei kontroliuojančioms jų veiklą.
3. Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:
 - 3.1. **Gydytojas neurochirurgas** – medicinos gydytojas, teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs gydytojo neurochirurgo profesinę kvalifikaciją.
 - 3.2. Kitos Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos kituose asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.
4. Gydytojo neurochirurgo profesinę kvalifikaciją įgyjama baigus universitetines medicinos studijas ir neurochirurgijos rezidentūrą. Užsienyje įgyta gydytojo neurochirurgo profesinę kvalifikaciją pripažįstama Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo ir kitų profesinių kvalifikacijų pripažinimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.
5. Teisę verstis gydytojo neurochirurgo praktika turi asmuo, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs gydytojo neurochirurgo profesinę kvalifikaciją ir turintis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka išduotą ir galiojančią medicinos praktikos licenciją verstis medicinos praktika pagal gydytojo neurochirurgo profesinę kvalifikaciją.
6. Gydytojas neurochirurgas verčiasi gydytojo neurochirurgo praktika Lietuvos Respublikoje tik asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, turinčioje galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti neurochirurgijos paslaugas ir (ar) kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų reikalavimus kartu su kitais asmens sveikatos priežiūros specialistais turi teisę teikti ir gydytojas neurochirurgas.
7. Gydytojas neurochirurgas asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikia visų amžiaus grupių pacientams.
8. Gydytojas neurochirurgas dirba savarankiškai, bendradarbiaudamas su kitais sveikatos priežiūros specialistais.
9. Gydytojas neurochirurgas vadovaujasi asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką, asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiais teisės aktais, Lietuvos medicinos norma, įstaigos, kurioje dirba, įstatais (nuostatais), vidaus tvarkos taisyklėmis bei savo pareigybės aprašymu.

II SKYRIUS TEISĖS

10. Gydytojas neurochirurgas turi teisę:

10.1. verstis gydytojo neurochirurgo praktika Lietuvos medicinos normos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, nustatyta tvarka;

10.2. išrašyti receptus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. kovo 8 d. įsakymo Nr. 112 „Dėl Receptų rašymo ir vaistinių preparatų, medicinos priemonių (medicinos prietaisų) ir kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių išdavimo (pardavimo) vaistinėse gyventojams ir popierinių receptų saugojimo, išdavus (pardavus) vaistinius preparatus, medicinos priemones (medicinos prietaisus) ir kompensuojamąsias medicinos pagalbos priemones vaistinėje, taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

10.3. išduoti medicininius ar sveikatos pažymėjimus (pažymas) Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

10.4. pagal kompetenciją konsultuoti pacientus, fizinius ir juridinius asmenis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.5. atsisakyti teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, jei tai prieštarauja gydytojo profesinės etikos principams arba gali sukelti realų pavojų paciento ar gydytojo gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;

10.6. nustatyti vaiko gimimo momentą Lietuvos Respublikos vaiko gimimo momento nustatymo įstatymo nustatyta tvarka;

10.7. nustatyti asmens mirties faktą Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo nustatyta tvarka;

10.8. gauti darbui būtiną informaciją apie gydomus ir konsultuojamus pacientus iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų bei fizinių ir juridinių asmenų;

10.9. vykdydamas Lietuvos medicinos normoje nurodytą veiklą, tvarkyti paciento asmens duomenis, įskaitant sveikatos duomenis, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių pacientų asmens duomenų tvarkymą, nustatyta tvarka.

10.10. Gydytojas neurochirurgas turi ir kitų teisių, nustatytų kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką.

III SKYRIUS PAREIGOS

11. Gydytojas neurochirurgas privalo:

11.1. teikti būtinąją medicinos pagalbą;

11.2. pagal savo kompetenciją, nurodytą Lietuvos medicinos normoje, ir asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje verčiasi praktika, licenciją, kvalifikuotai tirti, diagnozuoti ir gydyti ligas, būkles bei sveikatos sutrikimus, rekomenduoti ir dalyvauti organizuojant profilaktikos priemones bei užtikrinti teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;

11.3. nepriskirtais jo kompetencijai atvejais siųsti pacientą konsultuotis ir (ar) gydytis pas atitinkamos srities asmens sveikatos priežiūros specialistą;

11.4. bendradarbiauti su asmens sveikatos priežiūros ir kitais specialistais;

11.5. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. V-1 „Dėl Specialisto spaudo numerio suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

11.6. pagal kompetenciją vykdyti privalomasias sveikatos programas;

11.7. laikytis gydytojo profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti, saugoti profesinę paslaptį ir visą informaciją apie pacientą laikyti konfidencialia; kitiems asmenims ši informacija gali būti atskleista Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytais pagrindais ir tvarka;

11.8. tobulinti profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro

nustatyta tvarka;

11.9. laikytis licencijuojamos asmens sveikatos priežiūros specialisto veiklos sąlygų;

11.10. tvarkyti gydytojo neurochirurgo praktikos dokumentus;

11.11. paaiškinti gydytojo neurochirurgo praktikos aplinkybes Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;

11.12. taikyti tik medicinos mokslo įrodymais pagrįstus, saugius tyrimo, diagnostikos ir gydymo metodus, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytus atvejus;

11.13. naudoti tik teisės aktų reikalavimus atitinkančias medicinos priemones, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytus atvejus. Užtikrinti, kad medicinos priemonės būtų naudojamos teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojų su medicinos priemone pateikiama informacija;

11.14. Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka teikti statistinius ir kitus atskaitomybės duomenis;

11.15. informuoti teisėsaugos institucijas apie visus atvejus, kai į sveikatos priežiūros įstaigą kreipiasi arba pristatomas asmuo, kurio gyvybei kelia pavojų padaryti kūno sužalojimai, taip pat asmuo, kurio gyvybei pavojus negresia, tačiau jam padarytos durtinės, pjautinės, šautinės ar dėl sprogimo atsiradusios žaizdos arba kitokio pobūdžio kūno sužalojimai, kurie gali būti susiję su nusikaltimu;

11.16. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką, nustatytas pareigas.

IV SKYRIUS KOMPETENCIJA

12. Gydytojo neurochirurgo profesinę kompetenciją sudaro žinios ir gebėjimai, kuriuos jis įgyja baigęs gydytojo neurochirurgo profesinę kvalifikaciją suteikiančias studijas bei nuolat tobulindamas įgytą profesinę kvalifikaciją, atsižvelgdamas į nuolatinę medicinos mokslo ir praktikos pažangą.

13. Gydytojas neurochirurgas turi žinoti:

13.1. sveikatos priežiūros ir socialinės pagalbos organizavimo pagrindus;

13.2. dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus;

13.3. medicinos statistikos pagrindus;

13.4. sveikatos draudimo pagrindus;

13.5. sveikatos teisės pagrindus;

13.6. asmens duomenų apsaugos principus;

13.7. naudojimosi informacinėmis ir ryšio technologijomis būdus ir mokėti jais naudotis.

14. Gydytojas neurochirurgas turi išmanyti:

14.1. medicinos etikos pagrindus;

14.2. žmogaus psichologijos ypatumus, psichikos sutrikimus, sveiko ir sergančiojo žmogaus bei jo artimųjų psichologiją;

14.3. aseptikos bei antiseptikos principus ir metodus;

14.4. bendruosius neurochirurgijos principus:

14.4.1. neurochirurginės pagalbos organizaciją Lietuvoje;

14.4.2. neurochirurginių operacijų neįsitraukimo indikacijas ir metodus;

14.4.3. konservatyvaus ir chirurginio gydymo indikacijas ir metodus;

14.4.4. priešoperacinio pacientų parengimo bei pooperacinio gydymo principus;

14.4.5. neurochirurginių operacijų principus ir ypatumus;

14.4.6. neurochirurginių ligonių slaugos ypatumus;

14.4.7. neuroreabilitacinio ir sanatorinio gydymo indikacijas, būdus ir

organizaciją;

14.4.8. profilaktikos principus bei būdus;

14.5. specifinių neurologinių ir radiologinių tyrimų ir jų vertinimo principus;

- 14.5.1. likvoro tyrimo;
- 14.5.2. kraniogramų ir spondilogramų;
- 14.5.3. elektroencefalogramos;
- 14.5.4. neurooftalmologinio tyrimo;
- 14.5.5. otoneurologinio tyrimo;
- 14.5.6. galvos ir nugaros smegenų kompiuterinių tomografijų;
- 14.5.7. galvos ir nugaros smegenų magnetinio rezonanso tomografijos;
- 14.5.8. transkranijinės doplerografijos, dvigubo ultragarsinio skenavimo, neurosonografijos;
- 14.5.9. cerebrinės subtrakcinės, kompiuterinės ir magnetinio rezonanso angiografijos;
- 14.5.10. elektroneuromiografijos;
- 14.5.11. sukeltų klausos ir regos potencialų tyrimo;
- 14.5.12. mielografijos ir kompiuterinės tomografijos mielografijos;
- 14.5.13. radioizotopinių nervų sistemos tyrimų;
- 14.6. neurochirurginės patologijos diagnostiką:
- 14.6.1. neurochirurginių ligų patologinę anatomiją ir patologinę fiziologiją;
- 14.6.2. neurochirurginių ligų klinikinius požymius;
- 14.6.3. kitų panašių ligų klinikinius požymius;
- 14.6.4. neurochirurginių ligų diagnostikos bei diferencinės diagnostikos principus ir būdus;
- 14.6.5. neurochirurginių ligų šiuolaikinius tyrimo būdus, jų indikacijas bei vertę;
- 14.7. įrodymais pagrįstos medicinos principus, mokslinės literatūros, metodinių rekomendacijų ir gairių pritaikymą praktikoje.

15. Gydytojas neurochirurgas turi mokėti diagnozuoti, gydyti šias ligas ir būkles, kurioms reikalinga neurochirurginė intervencija ar gydymas, pagal savo kompetenciją savarankiškai ar būdamas daugiadalykės gydytojų specialistų komandos narys (kodai pagal Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtąjį pataisytą ir papildytą leidimą „Sisteminis ligų sąrašas“ (Australijos modifikacija, TLK-10-AM)):

- 15.1. galvos, stuburo bei centrinės ir periferinės nervų sistemos traumas:
- 15.1.1. paviršinį galvos sužalojimą, S00.00, S00.01, S00.04, S00.05, S00.08, S00.80, S00.84, S00.85, S00.88, S00.90, S00.94, S00.95, S00.98;
- 15.1.2. galvos žaizdas, S01.88, S01.9;
- 15.1.3. kaukolės kaulų lūžius, S02.0, S02.1, S02.9;
- 15.1.4. galvinių nervų sužalojimus, S04;
- 15.1.5. intrakranijinį sužalojimą, S06;
- 15.1.6. galvos traušintinius sužalojimus, S07.1–S07.9;
- 15.1.7. galvos dalies trauminės amputacijos, S08.0, S08.8, S08.9;
- 15.1.8. kitus nepatikslintus galvos sužalojimus, S09.0, S09.1, S09.7, S09.8;
- 15.1.9. kaklo žaizdas, S11.81, S11.82;
- 15.1.10. kaklo lūžius, S12;
- 15.1.11. kaklo sąnarių išnirimus ir raiščių patempimus, S13;
- 15.1.12. nervų ir nugaros smegenų sužalojimus kaklo lygyje, S14;
- 15.1.13. kaklo kraujagyslių sužalojimus, S15;
- 15.1.14. kaklo raumenų ir sausgyslių sužalojimus, S16;
- 15.1.15. krūtinės slankstelių lūžius, S22.00–S22.06, S22.1;
- 15.1.16. stuburo krūtinės dalies tarpslankstelinio disko, trauminį plyšimą S23.0;
- 15.1.17. krūtinės slankstelio išnirimus, S23.10–S23.17;
- 15.1.18. nervų ir nugaros smegenų sužalojimą krūtinės ląstos lygyje, S24;
- 15.1.19. juosmens slankstelių lūžius, S32.00–S32.05, S32.7;
- 15.1.20. kryžkaulio lūžius, S32.1;
- 15.1.21. uodegikaulio lūžius, S32.2;
- 15.1.22. juosmeninio tarpslankstelinio disko trauminius plyšimus, S33.0;
- 15.1.23. juosmeninio slankstelio išnirimus, S33.10–S33.15;
- 15.1.24. juosmens ir kryžkaulio patempimus, S33.51;
- 15.1.25. nervų ir nugaros smegenų sužalojimus pilvo, nugaros apatinės dalies ir dubens

srityje, S34;

- 15.1.26. nervų sužalojimus peties ir žasto srityje, S44;
- 15.1.27. nervų sužalojimus dilbio srityje, S54;
- 15.1.28. nervų sužalojimus riešo ir plaštakos srityje, S64;
- 15.1.29. nervų sužalojimus klubo ir šlaunies srityje, S74;
- 15.1.30. nervų sužalojimus blauzdos srityje, S84;
- 15.1.31. čiurnos ir pėdos nervų sužalojimus, S94;
- 15.1.32. komplikacijas po infuzijos, transfuzijos ir gydomosios injekcijos, T80;
- 15.1.33. procedūrų komplikacijas, neklasifikuojamas kitur, T81;
- 15.1.34. kitas chirurginio ir terapinio gydymo komplikacijas, neklasifikuojamas kitur, T88;
- 15.1.35. galvos sužalojimų padarinius, T90.0–T90.3, T90.5–T90.9;
- 15.1.36. stuburo lūžių padarinius, T91.1;
- 15.1.37. nugaros smegenų sužalojimo padarinius, T91.3;
- 15.1.38. rankos nervo sužalojimo padarinius, T92.4;
- 15.1.39. kojos nervo sužalojimo padarinius, T93.4;
- 15.1.40. intrakranijinius pažeidimus ir kraujavimus dėl gimdymo traumos, P10;
- 15.1.41. kitus centrinės nervų sistemos pažeidimus dėl gimdymo traumos, P11;
- 15.1.42. galvos plaukuotosios dalies pažeidimus dėl gimdymo traumos, P12.0–P12.3, P12.8–P12.9;
- 15.1.43. kaukolės lūžius ir kitus kaukolės pažeidimus dėl gimdymo traumos, P13.0–P13.1;
- 15.1.44. periferinių nervų pažeidimus dėl gimdymo traumos, P14.3, P14.8;
- 15.2. uždegiminių bei pirmuonių ir parazitų sukeltų galvos ir stuburo smegenų susirgimų komplikacijas ir pasekmes:
- 15.2.1. meningitą, G00–G03;
- 15.2.2. encefalitą, mielitą, encefalomielitą, G04–G05;
- 15.2.3. intrakranijinius bei intraspinalinius abscesus ir granulomas, G06;
- 15.2.4. intrakranijinius bei intraspinalinius abscesus ir granulomas esant ligoms, klasifikuojamoms kitur, G07;
- 15.2.5. intrakranijinius bei intraspinalinius flebitus bei tromboflebitus, G08;
- 15.2.6. centrinės nervų sistemos uždegiminių ligų pasekmes, G09;
- 15.2.7. nervų sistemos tuberkuliozę, A17;
- 15.2.8. stuburo tuberkuliozę, A18.0 (M49.0);
- 15.2.9. histoplazmozę, B39.3, B39.9;
- 15.2.10. echinokokozę, B67.3–B67.4, B67.6, B67.9;
- 15.2.11. centrinės nervų sistemos cisticerkozę, B69.0;
- 15.2.12. kitų patikslintų ir nepatikslintų infekcinių ir parazitų sukeltų ligų pasekmes, B94.8–B94.9;
- 15.2.13. slankstelio osteomielitą, M46.2;
- 15.2.14. tarpslankstelinio disko infekciją, M46.3;
- 15.2.15. discitą, nepatikslintą, M46.4;
- 15.2.16. kitas infekcines spondilopatijas, M46.5;
- 15.2.17. kitas patikslintas uždegimines spondilopatijas, M46.8;
- 15.2.18. kitas nepatikslintas uždegimines spondilopatijas, M46.9;
- 15.2.19. bruceliozinį spondilitą, M49.1 (A23);
- 15.2.20. enterobakterinį spondilitą, M49.2 (A01–A04);
- 15.2.21. spondilopatijas sergant kitomis infekcinėmis ligomis, klasifikuojamomis kitur, M49.3;
- 15.3. navikus:
- 15.3.1. galvos plaukuotosios dalies ir kaklo odos melanoma *in situ*, odos karcinoma *in situ* D03.4, D04.4;
- 15.3.2. kaukolės ir veido kaulų gerybinius navikus, D16.41;
- 15.3.3. stuburo gerybinius navikus D16.6;
- 15.3.4. dubens kaulų, kryžkaulio ir uodegikaulio gerybinius navikus, D16.8;

- 15.3.5. galvos, veido ir kaklo odos bei poodinio audinio riebalinio audinio gerybinius navikus, D17.0;
- 15.3.6. galvos ir kaklo odos gerybinius navikus, D23.4;
- 15.3.7. akiduobės gerybinius navikus, D31.6;
- 15.3.8. smegenų dangalų gerybinius navikus, D32;
- 15.3.9. galvos smegenų ir kitų centrinės nervų sistemos dalių gerybinius navikus, D33;
- 15.3.10. hipofizės gerybinius navikus, D35.2;
- 15.3.11. kraniofaringinio latako gerybinius navikus, D35.3;
- 15.3.12. kankorėžinės liaukos gerybinius navikus, D35.4;
- 15.3.13. karotidinių kūnelių gerybinius navikus, D35.5;
- 15.3.14. aortinių kūnelių ir kitų paraganglijų gerybinius navikus, D35.6;
- 15.3.15. periferinių nervų ir autonominės sistemos gerybinius navikus, D36.1;
- 15.3.16. smegenų dangalų neaiškos ar nežinomos eigos navikus, D42;
- 15.3.17. galvos smegenų ir centrinės nervų sistemos neaiškos ar nežinomos eigos navikus, D43;
- 15.3.18. hipofizės neaiškos ar nežinomos eigos navikus, D44.3;
- 15.3.19. kraniofaringinio latako neaiškos ar nežinomos eigos navikus, D44.4;
- 15.3.20. kankorėžinės liaukos neaiškos ar nežinomos eigos navikus, D44.5;
- 15.3.21. karotidinių kūnelių neaiškos ar nežinomos eigos navikus, D44.6;
- 15.3.22. aortinių kūnelių ir kitų paraganglijų neaiškos ar nežinomos eigos navikus, D44.7;
- 15.3.23. kaulo ir sąvarinės kremzlės neaiškos ar nežinomos eigos navikus, D48.0;
- 15.3.24. jungiamojo ir kitų minkštųjų audinių neaiškos ar nežinomos eigos navikus, D48.1;
- 15.3.25. periferinių nervų ir autonominės nervų sistemos neaiškos ar nežinomos eigos navikus, D48.2;
- 15.3.26. akiduobės periferinių nervų neaiškos ar nežinomos eigos navikus, D48.7;
- 15.3.27. prienosinių ančių piktybinius navikus, C31;
- 15.3.28. kaukolės ir veido kaulų piktybinius navikus, C41.01;
- 15.3.29. stuburo piktybinius navikus, C41.2;
- 15.3.30. dubens kaulų, kryžkaulio ir uodegikaulio piktybinius navikus, C41.4;
- 15.3.31. kaulų ir sąvarinės kremzlės išplitusius piktybinius navikus, C41.8;
- 15.3.32. kaulų ir sąvarinės kremzlės piktybinius navikus, nepatikslintus, C41.9;
- 15.3.33. galvos ir kaklo odos piktybinius navikus, C44.4;
- 15.3.34. periferinių nervų ir autonominės (vegetacinės) nervų sistemos piktybinius navikus, C47;
- 15.3.35. galvos, veido ir kaklo jungiamojo ir minkštųjų audinių piktybinius navikus, C49.0;
- 15.3.36. akiduobės piktybinius navikus, C69.6;
- 15.3.37. smegenų dangalų piktybinius navikus, C70;
- 15.3.38. galvos smegenų piktybinius navikus, C71;
- 15.3.39. nugaros smegenų, galvinių nervų ir kitų centrinės nervų sistemos dalių piktybinius navikus, C72;
- 15.3.40. hipofizės piktybinius navikus, C75.1;
- 15.3.41. kraniofaringinio latako piktybinius navikus, C75.2;
- 15.3.42. kankorėžinės liaukos piktybinius navikus, C75.3;
- 15.3.43. karotidinių kūnelių piktybinius navikus, C75.4;
- 15.3.44. aortinių kūnelių ir paraganglijų piktybinius navikus, C75.5;
- 15.3.45. smegenų ir smegenų dangalų metastazinius piktybinius navikus, C79.3;
- 15.3.46. kitų ir nepatikslintų nervų sistemos dalių metastazinius piktybinius navikus, C79.4;
- 15.3.47. kaulo ir kaulų čiulpų metastazinius piktybinius navikus, C79.5;
- 15.3.48. limfinio, kraujodaros ir jiems giminingų audinių piktybinius navikus, C81–C96;
- 15.3.49. vidurinės ausies cholesteatomą, H71;
- 15.4. galvos ir nugaros smegenų kraujagyslių ligos:
- 15.4.1. hemangiomas, D18.00–D18.02, D18.08;
- 15.4.2. limfangiomas, D18.1;

- 15.4.3. pasikartojančius (tranzitinius) smegenų išemijos priepuolius ir su jais susijusius sindromus, G45;
- 15.4.4. kraujagyslinius smegenų sindromus sergant cerebrovaskulinėmis (smegenų kraujagyslių) ligomis, G46;
- 15.4.5. subarachnoidinį kraujavimą, I60;
- 15.4.6. intracerebrinį kraujavimą, I61;
- 15.4.7. kitus netrauminius intrakranijinius kraujavimus, I62;
- 15.4.8. smegenų infarktą, I63;
- 15.4.9. insultą, nepatikslintą kaip kraujavimą ar infarktą, I64;
- 15.4.10. precerebrinių arterijų užsikimšimą ir susiaurėjimą, nesukėlusį smegenų infarkto, I65;
- 15.4.11. smegenų arterijų užsikimšimą ir susiaurėjimą, nesukėlusį smegenų infarkto, I66;
- 15.4.12. kitas cerebrovaskulines kraujagyslių ligas, I67;
- 15.4.13. cerebrovaskulinius (smegenų kraujagyslių) sutrikimus, sergant ligomis, klasifikuojamomis kitur, I68;
- 15.4.14. cerebrovaskulinių (smegenų kraujagyslių) ligų pasekmes, I69;
- 15.4.15. miego arterijos aneurizmą ar atsisluoksniavimą, I72.0;
- 15.4.16. slankstelinės arterijos aneurizmą ar atsisluoksniavimą, I72.6;
- 15.4.17. arterioveninę fistulę, įgytą, I77.0;
- 15.4.18. periferines arteriovenines formavimosi ydas, Q27.3;
- 15.4.19. kitas įgimtas patikslintas periferinių kraujagyslių sistemos formavimosi ydas, Q27.8;
- 15.4.20. kitas įgimtas kraujo apytakos sistemos formavimosi ydas, Q28;
- 15.5. degeneracines stuburo ir nugaros smegenų ligas:
- 15.5.1. kifozę ir lordozę, M40;
- 15.5.2. skoliozę, M41;
- 15.5.3. nugaros osteochondrozę, M42;
- 15.5.4. kitas deformuojančias dorzopatijas, M43;
- 15.5.5. ankilozinį spondilitą, M45;
- 15.5.6. kitas uždegimines spondilopatijas, M46;
- 15.5.7. spondilozę, M47;
- 15.5.8. kitas spondilopatijas, M48;
- 15.5.9. spondilopatijas sergant ligomis, klasifikuojamomis kitur, M49;
- 15.5.10. kaklo diskų ligas, M50;
- 15.5.11. kitas tarpslankstelinio disko ligas, M51;
- 15.5.12. kitas dorzopatijas, neklasifikuojamas kitur, M53;
- 15.5.13. dorzalgijas, M54;
- 15.5.14. neuralgiją ar neuritą, nepatikslintą, M79.2;
- 15.5.15. osteoporozę po menopauzės, su patologiniu lūžiu, dauginėse vietose, M80.00;
- 15.5.16. osteoporozę po kiaušidžių pašalinimo su patologiniu lūžiu, dauginėse vietose, M80.10;
- 15.5.17. osteoporozę dėl neveiklumo su patologiniu lūžiu, dauginėse vietose M80.20;
- 15.5.18. pooperacinę malabsorbcinę (įsiurbimo nepakankamumo) osteoporozę su patologiniu lūžiu, dauginėse vietose, M80.30;
- 15.5.19. vaistų sukeltą osteoporozę su patologiniu lūžiu, dauginėse vietose, M80.40;
- 15.5.20. idiopatinę osteoporozę su patologiniu lūžiu, dauginėse vietose M80.50;
- 15.5.21. kitą osteoporozę su patologiniu lūžiu, dauginėse ir kitose vietose, M80.80, M80.88;
- 15.5.22. osteoporozę su patologiniu lūžiu, nepatikslintą, dauginėse vietose M80.90;
- 15.5.23. patologinį lūžį, neklasifikuojamą kitur, dauginėse vietose M84.40;
- 15.5.24. aneurizminę kaulo cistą, kitose vietose, M85.58;
- 15.5.25. polaminektominę kifozę, M96.3;
- 15.5.26. lordozę po procedūrų, M96.4;
- 15.5.27. poradiacinę skoliozę, M96.5;

- 15.5.28. biomechaninius pažeidimus, neklasifikuojamus kitur, M99;
- 15.5.29. kitus paralyžinius sindromus, G83;
- 15.5.30. kitas nepatikslintas stuburo ir nugaros smegenų ligas;
- 15.6. funkinei neurochirurgijai priskiriamas ligas:
 - 15.6.1. Hantingtono (*Huntington*) ligą, G10;
 - 15.6.2. Parkinsono (*Parkinson*) ligą, G20;
 - 15.6.3. distonijas, G24;
 - 15.6.4. kitus ekstrapiramidinius ir judesių sutrikimus, G25;
 - 15.6.5. ekstrapiramidinius ir judesių sutrikimus, sergant ligomis, klasifikuojamomis kitur, G26*;
 - 15.6.6. epilepsiją, G40;
 - 15.6.7. epilepsinę būklę, G41;
 - 15.6.8. kraujagyslinius smegenų sindromus, sergant cerebrovaskulinėmis (smegenų kraujagyslių) ligomis I60–I67, G46*;
 - 15.6.9. trišakio nervo sutrikimus, G50;
 - 15.6.10. veidinio nervo sutrikimus, G51;
 - 15.6.11. kitų galvinių nervų sutrikimus, G52;
 - 15.6.12. galvinių nervų sutrikimus sergant ligomis, klasifikuojamomis kitur, G53;
 - 15.6.13. cerebrinį paralyžį, G80;
 - 15.6.14. hemiplegiją, G81;
 - 15.6.15. paraplegiją ir tetraplegiją, G82;
- 15.7. periferinių nervų ligas:
 - 15.7.1. nervų šaknelių ir rezginių sutrikimus, G54;
 - 15.7.2. nervų šaknelių ir rezginių sutrikimus sergant ligomis, klasifikuojamomis kitur, G55*;
 - 15.7.3. rankos mononeuropatijas, G56;
 - 15.7.4. kojos mononeuropatijas, G57;
 - 15.7.5. kitas mononeuropatijas, G58;
- 15.8. galvos ir stuburo įgimtas formavimosi ydas bei smegenų vystymosi anomalijas:
 - 15.8.1. anencefaliją ir panašias formavimosi ydas, Q00;
 - 15.8.2. encefalocelas (galvos smegenų išvaržas), Q01;
 - 15.8.3. mikrocefaliją, Q02;
 - 15.8.4. įgimtą hidrocefaliją, Q03;
 - 15.8.5. kitas įgimtas smegenų formavimosi ydas, Q04;
 - 15.8.6. įskilą stuburą (*spina bifida*), Q05;
 - 15.8.7. kitas įgimtas nugaros smegenų formavimosi ydas, Q06;
 - 15.8.8. kitas įgimtas nervų sistemos formavimosi ydas, Q07;
 - 15.8.9. dolichocefaliją, Q67.2;
 - 15.8.10. plagiocefaliją, Q67.3;
 - 15.8.11. kaukolės įspaudą, Q67.41;
 - 15.8.12. kitas įgimtas kaukolės, veido ir žandikaulių deformacijas, Q67.49;
 - 15.8.13. įgimtą pozicinę skoliozę, Q67.51;
 - 15.8.14. įgimtą pozicinį stuburo iškrypimą, Q67.52;
 - 15.8.15. kitą patikslintą įgimtą stuburo deformaciją, Q67.59;
 - 15.8.16. įgimtą galvos sukamojo raumens deformaciją, Q68.0;
 - 15.8.17. kraniosinostozę, Q75.0;
 - 15.8.18. uždara įskilą stuburą, Q76.0;
 - 15.8.19. Klipelio-Feilio (*Klippel-Feil*) sindromą, Q76.1;
 - 15.8.20. įgimtą spondilolistezę ir spondilolizę, Q76.2;
 - 15.8.21. įgimtą skoliozę dėl įgimtų kaulinių deformacijų, Q76.3;
 - 15.8.22. kitas ir nepatikslintas stuburo formavimosi ydas, nesusijusias su skolioze, Q76.4;
 - 15.8.23. daugybinę kaulų fibrodisplaziją, Q78.1;
 - 15.8.24. fakomatozes, neklasifikuojamas kitur, Q85;

- 15.8.25. dicefaliją, Q89.41;
- 15.8.26. kraniopagus, Q89.42;
- 15.9. kitus galvos smegenų apsigimimus ir displastinę kaukolės bei stuburo patologiją;
- 15.10. kitus nervų sistemos sutrikimus:
 - 15.10.1. hidrocefaliją, G91;
 - 15.10.2. kitas smegenų ligas, G93;
 - 15.10.3. kitas smegenų ligas, klasifikuojamas kitur, G94*;
 - 15.10.4. kitas nugaros smegenų ligas, G95;
 - 15.10.5. kitas centrinės nervų sistemos ligas, G96;
 - 15.10.6. nervų sistemos ligas, pasireiškusias po procedūrų, neklasifikuojamas kitur, G97;
 - 15.10.7. kitas nervų sistemos ligas, neklasifikuojamas kitur, G98;
 - 15.10.8. kitus nervų sistemos pakitimus sergant ligomis, klasifikuojamomis kitur, G99*;
 - 15.10.9. fibrozinę displaziją, kitos vietos, M85.08;
 - 15.10.10. kitą įgytą galvos deformaciją, M95.2.
- 16. Gydytojas neurochirurgas turi gebėti atlikti:
 - 16.1. bendruosius neurologinius tyrimus:
 - 16.1.1. klinikinį neurologinį ligonio ištyrimą;
 - 16.1.2. tinkamą neurologinio tyrimo taktikos parinkimą diagnozei patvirtinti;
 - 16.1.3. skausmo vertinimą;
 - 16.1.4. juosmeninę, subokcipitalinę punkcijas ir likvoro dinaminį mėginį;
 - 16.1.5. protinės būklės įvertinimą;
 - 16.1.6. kaklo kraujagyslių auskultaciją;
 - 16.1.7. autonominių (vegetacinių) funkcijų įvertinimą;
 - 16.1.8. komos gylio įvertinimą pagal *Glasgow* komų skalę;
 - 16.1.9. smegenų mirties kriterijus, jų nustatymo tvarką ir diagnozuoti smegenų mirtį;
 - 16.2. šias procedūras:
 - 16.2.1. pirminį chirurginį žaizdų sutvarkymą;
 - 16.2.2. tvarstyti žaizdas;
 - 16.2.3. stabdyti kraujavimą;
 - 16.2.4. venesekciją ir kateterizuoti venas;
 - 16.2.5. reanimuoti;
 - 16.2.6. tracheostomiją;
 - 16.2.7. kateterizuoti šlapimo pūslę;
 - 16.2.8. vietinę anesteziją;
 - 16.2.9. atverti minkštųjų audinių pūlinius;
 - 16.3. neurologinio gydymo ar tyrimo procedūras pagal savo kompetenciją savarankiškai ar atsižvelgdamas į daugiadalykės gydytojų specialistų komandos sprendimą:
 - 16.3.1. smegenų skilvelių punkciją;
 - 16.3.2. kontrasto ar medikamentų suleidimą endoliumbaliai, subokcipitaliai, intraventrikulariai;
 - 16.3.3. epidurinio tarpo punkciją;
 - 16.3.4. likvoro fistulės kontrastavimą;
 - 16.3.5. tarpslankstelinio disko punkciją ir diskografiją;
 - 16.3.6. stuburo slankstelio punkciją ir biopsiją;
 - 16.3.7. juosmeninį drenažą;
 - 16.3.8. mielografiją;
 - 16.3.9. infiltruojamąsias blokadų;
 - 16.3.10. blokadų nervų kanaluose;
 - 16.3.11. neurostimuliacijos ar pompos programavimą;
 - 16.4. neurochirurgines operacines procedūras ar operacijas:
 - 16.4.1. kaukolės trepanaciją;
 - 16.4.2. išorinį smegenų skilvelių drenažą;

- 16.4.3. intrakranijinio slėgio matuoklio įdėjimą;
- 16.4.4. lėtinės suburinės hematomos ar higromos šalinimą pro frezinę angą;
- 16.4.5. įvairių priėjimų osteoplastinę supratentorinę kraniotomiją;
- 16.4.6. dekompresinę kraniotomiją dėl progresuojančios smegenų edemos;
- 16.4.7. įspaustinio kaukolės lūžio iškėlimą ar šalinimą;
- 16.4.8. medialinę, lateralinę užpakalinės kaukolės daubos trepanaciją;
- 16.4.9. kietojo smegenų dangalo plastiką;
- 16.4.10. ūminės epidurinės kraujosruvos šalinimą;
- 16.4.11. ūminės suburinės kraujosruvos šalinimą;
- 16.4.12. smegenų kontūzinio židinio – intracerebrinės kraujosruvos šalinimą;
- 16.4.13. autologinę ir alogeninę kranioplastiką;
- 16.4.14. subdurinės empiemos šalinimą;
- 16.4.15. galvos minkštųjų audinių, kaukolės kaulų naviko šalinimą;
- 16.4.16. kraniotomiją ir supratentorinio pusrutulinio naviko šalinimą;
- 16.4.17. kraniotomiją ir konveksitalinės meningiomos šalinimą;
- 16.4.18. kraniotomiją ir metastazinio pusrutulinio naviko šalinimą;
- 16.4.19. kraniotomiją ir arachnoidinės cistos fenestraciją;
- 16.4.20. smegenų absceso šalinimą;
- 16.4.21. kraniotomiją ir kaverninės angiomos šalinimą;
- 16.4.22. hipertenzinės spontaninės intracerebrinės kraujosruvos šalinimą;
- 16.4.23. hipertenzinės spontaninės intracerebeliarinės kraujosruvos šalinimą;
- 16.4.24. ventrikulostomiją;
- 16.4.25. ventrikuloperitoneostomiją;
- 16.4.26. liumboperitoneostomiją;
- 16.4.27. šunto reviziją;
- 16.4.28. laminektomiją;
- 16.4.29. užpakalinę spondilodezę dėl stuburo traumos;
- 16.4.30. priekinę stuburo kaklinės srities spondilodezę;
- 16.4.31. mikrodiskektomiją dėl tarpslankstelinio disko išvaržos;
- 16.4.32. stuburo slankstelių ir epidurinio tarpo navikų šalinimą;
- 16.4.33. laminektomiją ir nugaros smegenų intradurinio-ekstramedulinio naviko šalinimą;
- 16.4.34. užpakalinę ir užpakalinę-šoninę spondilodezę dėl degeneracinės stuburo ligos, nestabilumo;
- 16.4.35. vertebroplastiką;
- 16.4.36. nukleoplastiką;
- 16.4.37. dirbtinio disko implantavimą;
- 16.4.38. laminektomiją ar spondilodezę dėl epidurito ar spondilito;
- 16.4.39. periferinio nervo siūlę;
- 16.4.40. periferinio nervo neurolizę;
- 16.4.41. periferinio nervo dekompresiją, esant tuneliniam sindromui;
- 16.4.42. periferinio nervo naviko šalinimą;
- 16.4.43. intrakranijinių arterijų aneurizmų operacijas;
- 16.4.44. kaklo kraujagyslių operacijas;
- 16.4.45. cerebrinių-ekstracerebrinių kraujagyslių anostomozes, kaklo kraujagyslių protezavimą;
- 16.4.46. galvos ekstrakranijinių, intrakranijinių ir spinalinių arterioveninių malformacijų šalinimo operacijas;
- 16.4.47. galvos smegenų kamieno ir skilvelinių navikų šalinimą;
- 16.4.48. užpakalinės kaukolės daubos trepanaciją naviko, kraujagyslinės malformacijos ar kitos patologijos šalinimą;
- 16.4.49. stereotaksines biopsijas;
- 16.4.50. stereotaksines destruktines operacijas;
- 16.4.51. intraspinalines ir ekstraspinalines destruktines operacijas;

16.4.52. intrakranijinių, intraspinalinių ir periferinių nervų elektrodų, kateterių, neurostimuliatorių ar pompų implantacijas;

16.4.53. operacijas dėl epilepsijos;

16.4.54. ramisektomiją ir kitas operacijas dėl kreivakaklystės;

16.4.55. peties ir kitų nervinių rezginių operacijas;

16.4.56. selektyvią nervinių šaknelių denervaciją;

16.4.57. spinalinių kaulinių ekstradurinių ir metastatinių navikų šalinimą;

16.4.58. spinalines kraujagyslinės patologijos operacijas;

16.4.59. spinalines įgimtos patologijos operacijas;

16.4.60. neurochirurginį gimdymo traumų gydymą;

16.4.61. endoskopines smegenų skilvelių ar intrakranijinių cistų operacijas;

16.4.62. kaukolės rekonstrukcines operacijas dėl kraniosinostozės;

16.4.63. įgimtų nugaros smegenų ar stuburo defektų korekcijos operacijas;

16.4.64. galvos ir nugaros meningocelių, encefalocelių ar mielomeningocelių plastiką;

16.4.65. veidinio nervo anastomozės operacijas;

16.4.66. nervų jungčių suformavimo operacijas;

16.4.67. nervo ir kraujagyslės konflikto operacijas;

16.4.68. kankorėžinės liaukos operacijas;

16.4.69. seliarinių ir paraseliarinių navikų operacijas;

16.4.70. galvinių nervų navikų šalinimo operacijas;

16.4.71. kaukolės pamato navikų operacijas;

16.4.72. akiduobės patologijos operacijas;

16.4.73. kraniofacialinės patologijos operacijas;

16.4.74. kraniospinalinės patologijos operacijas;

16.4.75. pediatriškas neuroonkologines operacijas;

16.4.76. skoliozės korekcijos operacijas (priekinę, šoninę ir užpakalinę visų stuburo dalių spondilodezės operacijas);

16.4.77. nugaros smegenų ir dangalų pirminių navikų šalinimą.

17. Baigęs Vilniaus universiteto ir Lietuvos sveikatos mokslų universiteto bendrai nustatytos trukmės atitinkamą tobulinimosi kursą ar atlikęs atitinkamą stažuotę Vilniaus universiteto arba Lietuvos sveikatos mokslų universiteto atitinkamoje klinikoje arba rezidentūros bazėje ar kitos užsienio valstybės universitete, rengiančiame ir tobulinančiame atitinkamus specialistus, jeigu atitinkami sveikatos apsaugos ministro įsakymais patvirtinti atitinkamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimai nenustato kitokio papildomo tobulinimo, gydytojas neurochirurgas gali atlikti:

17.1. elektroneuromiografiją;

17.2. sukeltųjų potencialų tyrimą;

17.3. elektroencefalografiją;

17.4. polisomnografiją;

17.5. ekstrakraninę duplekssonografiją;

17.6. transkraninę doplerografiją;

17.7. transkraninę spalvinę duplekssonografiją;

17.8. radiochirurgines procedūras;

17.9. intrakranijinę kamieninių ląstelių transplantaciją.

18. Gydytojas neurochirurgas po papildomo teorinio ir praktinio pasirengimo intervencinės radiologijos paslaugas teikiančioje universiteto lygmens asmens sveikatos priežiūros įstaigoje įgytos ne mažesnės kaip dvejų metų patirties dirbant intervencinės radiologijos srityje kartu su patyrusiu specialistu, turinčiu ne mažesnę kaip 5 metų darbo patirtį intervencinės radiologijos srityje ir jam prižiūrint per šį laikotarpį savarankiškai atlikęs ne mažiau kaip 50 diagnostinių cerebrinių angiografijų ir ne mažiau kaip 30 perkutaninių smegenų (ar cerebrinių) kraujagyslių gydymųjų procedūrų) gali atlikti šias procedūras:

18.1. smegenų kraujagyslių angiografiją;

18.2. smegenų kraujagyslių stentavimą;

18.3. smegenų kraujagyslių angioplastiką;

18.4. endovaskulines gydomąsias galvos ir nugaros smegenų operacijas.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-859](#), 2023-07-27, paskelbta TAR 2023-07-27, i. k. 2023-15274

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. vasario 1 d. įsakymo Nr. 58 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 79:2000 „Gydytojas neurochirurgas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“ pakeitimo